

UCHWAŁA Nr XVII/133/2019
RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ
z dnia 30 grudnia 2019 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2020 rok

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) oraz 10 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.), uchwała się co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2020 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Izbicy Kujawskiej.

§ 3. Traci moc: Uchwała Nr V/43/2019 Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej z dnia 4 lutego 2019 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2019 rok.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady
Małgorzata Siedzińska
Małgorzata Siedzińska

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY IZBICA KUJAWSKA NA 2020 ROK

Rozdział I. AKTY PRAWNE/ZADANIA

Samorząd Gminy i Miasta Izbica Kujawska odgrywa istotną rolę w lokalnym systemie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie i na mocy ustaw:

- art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
 - art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- jest odpowiedzialny za ich rozwiązywanie wśród swojej społeczności.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 opracowany został zgodnie treścią ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

W 2015 roku na terenie gminy Izbica Kujawska przeprowadzono ostatnią Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych (kolejna: w 2020 roku – w roku obowiązywania programu). Diagnoza została wykonana przez specjalistów, współpracujących z Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie. Szczególną wartością powstałego raportu jest fakt, że dane obiektywne pochodzą z gminnych statystyk (Urzędu Miejskiego, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji). Raport uzupełnia subiektywna ocena problemów społecznych gminy, dokonana przez jej mieszkańców. Opinie mieszkańców na temat problemów gminy, a szczególnie zjawisk związanych ze spożyciem alkoholu uzyskane zostały w drodze badań ankietowych przeprowadzonych w gminie wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy Gminy; uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Gminy; sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy. W celu określenia stanowiska mieszkańców Gminy wobec zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie i środowisku, przeprowadzono badania ankietowe w trzech grupach respondentów: właścicieli i pracowników punktów sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych – badania przeprowadzone wśród 13 osób; dorosłych mieszkańców Gminy – badania przeprowadzono na grupie 35 osób, w tym 25 kobiet i 10 mężczyzn; uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych – badania przeprowadzone wśród 61 uczniów.

Rozdział II. OPIS ZJAWISKA NA PODSTAWIE DIAGNOZY I ZDIAGNOZOWANE OBSZARY PROBLEMOWE

1. Narkotyki i inne substancje psychoaktywne.

Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak służba zdrowia, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich zajmuje się tym zjawiskiem od innej strony. Stąd też zapewne wiele różnych sposobów pojęcia „narkoman”. Dla jednych to ktoś

uzależniony od narkotyków, dla innych to osoba, która czasem używa narkotyków, dla jeszcze innych to ktoś, kto obraca się w kręgach subkultury towarzyszącej narkotykom.

W badaniach przeprowadzonych w Gminie Izbica Kujawska, pytania w ankietach traktują narkotyki oraz inne substancje psychoaktywne w aspekcie społecznym. Przyjmując takie spojrzenie na narkotyki i problem z ich używaniem, największy nacisk kładzie się na szkody doświadczane, czy powodowane przez osobę używającą narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Takie spojrzenie na zjawisko stanowi dogodny punkt wyjścia do racjonalnych działań zapobiegawczych i pomocowych, pozostawiając z boku kwestię moralnej oceny narkotyków i osób ich używających. W takim ujęciu, łatwiejszym się wydaje oszacowanie rozmiarów i dynamiki problemów.

2. Problem narkotyków i innych substancji psychoaktywnych w opiniach dorosłych mieszkańców Gminy Izbica Kujawska.

Spośród badanych dorosłych mieszkańców Gminy tylko 15% przyznaje, że w swoim środowisku nie zna nikogo, kto używałby jakichkolwiek substancji psychoaktywnych. 69% deklaruje znajomość do pięciu takich osób, a 16% badanych zna 10 lub więcej osób używających substancji psychoaktywnych. Ankietowani zgodnie, bo w 100% twierdzą, że tzw. dopalacze mogą być równie groźne jak narkotyki. 60% ankietowanych uważa, że substancje psychoaktywne nie pomagają w sytuacjach kryzysowych, 20% nie ma wiedzy na ten temat.

Wśród osób uczestniczących w badaniu nikt nie wie, gdzie lub u kogo w lokalnym środowisku można kupić dopalacze, narkotyki bądź inne substancje odurzające.

Wśród najmłodszej grupy badanych – uczniów szkół podstawowych w Gminie Izbica Kujawska, nikt nie zna osobiście osób w swoim środowisku, które używałyby jakichkolwiek substancji odurzających. Nikt nie wie, gdzie takie substancje można kupić. 85% uważa, że kupno takich substancji w środowisku lokalnym jest bardzo trudne, trzeba się bardzo postarać. Nikt z grupy badanych nigdy, nawet okazjonalnie nie używał narkotyków.

Niewielka jest również wiedza na temat konsekwencji prawnych posiadania, czy handlu narkotykami oraz konsekwencji zdrowotnych używania narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych. Wśród ankietowanych dzieci szkół podstawowych 42% nie zna skutków prawnych, a 24% skutków zdrowotnych zażywania narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych.

Świadomość uczniów gimnazjum w tej materii wygląda nieco lepiej. Odpowiednio po 18% ankietowanych nie zna konsekwencji prawnych i zdrowotnych używania narkotyków lub innych substancji odurzających. Ankietowani uczniowie gimnazjum przyznają, że w swoim środowisku znają osoby, które zażywają narkotyki. Pozytywnie odpowiedziało 14% ankietowanych uczniów. Na tle tej statystyki bardzo dobrze wypadły postawy wobec poglądu na ewentualną „pomoc” środków odurzających w sytuacjach kryzysowych. Na pytanie: „Czy uważasz, że narkotyki pomagają w sytuacji kryzysowej?” 79% ankietowanych uczniów zdecydowanie zgadza się z tezą, że narkotyki i środki odurzające nie pomagają w takich sytuacjach. Niespełna 4% pytanym uczniów twierdzi, że jest inaczej.

Uczniowie szkół w Gminie Izbica Kujawska rzadko przyznają się do własnych doświadczeń z narkotykami. Spośród wszystkich badanych, 3% uczniów szkół podstawowych i 4% uczniów szkół gimnazjalnych odpowiedziało twierdząco na pytanie: „Czy używałeś(aś) kiedykolwiek narkotyków?”. Wśród odpowiedzi na pytanie o okoliczności pierwszego kontaktu z narkotykami, pojawiają się odpowiedzi: „na wakacjach” i „na wagarach”. Na pytanie o wiek inicjacji narkotykowej uczniowie szkoły podstawowej wskazują wiek 11 – 12 lat, a uczniowie gimnazjum – 13 – 14 lat. Wyniki badań w Gminie Izbica Kujawska w tej kwestii nie odbiegają zbytnio od badań ogólnopolskich, gdzie od kilku lat obserwuje się coraz niżej przesuwaną się granicę wieku pierwszych kontaktów z substancjami psychoaktywnymi. Wśród badanych uczniów pojawiają się dwa rodzaje narkotyków: marihuana lub jej pochodne oraz amfetamina. Niewielki

odsetek uczniów deklarujących przyjmowanie tych narkotyków może świadczyć o utrudnionym dostępie lub braku środków na zakup tego rodzaju substancji.

Na tle Polski dane te prezentują się optymistycznie. Procentowo udział poszczególnych gatunków i rodzajów narkotyków rozkłada się podobnie, tzn. wśród polskiej młodzieży najbardziej popularna jest marihuana i jej pochodne oraz tzw. dopalacze. Narkotyki tzw. twarde plasują się na dalszych miejscach. Należy jednak podkreślić, że w Gminie Izbica Kujawska badana młodzież nie wskazywała na kontakty z dopalaczami, co wobec głośnej medialnej akcji na ten temat, może świadczyć o wzroście poziomu świadomości wśród uczniów. Biorąc pod uwagę częstotliwość, z jaką młodzież w Gminie sięga po narkotyki, można stwierdzić, że są to kontakty raczej okazjonalne. Najczęściej kilka razy w roku, a niespełna 2% kilka razy w miesiącu. Można tu postawić wniosek, że w kategorii „uzależnienie od środków psychoaktywnych”, problem uczniów w Gminie Izbica Kujawska jest znikomy, podczas gdy w Polsce z uzależnieniem boryka się 8% młodych ludzi ze szkół ponadpodstawowych.

Wśród ankietowanych uczniów istnieje przeświadczenie, że dostęp do narkotyków w środowisku lokalnym jest bardzo ograniczony. 71% ogółu ankietowanych uczniów przyznaje, że kupienie narkotyków w środowisku lokalnym jest bardzo trudne, wręcz niemożliwe. Tylko 2% uważa, że kupno narkotyków jest łatwe i każdy może to zrobić. Biorąc pod uwagę motywy sięgania po narkotyki, młodzież nie wskazuje jednoznacznie na żadną z podanych w ankiecie przyczyn.

Nikt z badanych nie przyznaje się do faktu przebywania w szkole pod wpływem narkotyków lub innych substancji odurzających.

Badania, które w 2017 roku przeprowadziła firma WESTMOR Consulting w związku z powstającym dokumentem pod nazwą: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (to dokument zorientowany na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemami społecznymi w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, z którego wynikające działania kierowane są głównie do środowisk pozostających na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem), przyjętym uchwałą Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej (Uchwała Nr XXXIV/215/17 Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej z dnia 28 lipca 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2027), wykluczyły występowanie na terenie gminy Izbica Kujawska przypadki narkomanii. Jednakże nie można wykluczyć, że problem narkomanii nie występuje na przebadanym terenie.

Rozdział III. DEFINICJA CELÓW GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Po etapie analizy i diagnozy zostały określone problemy główne oraz ich przyczyny (według dorosłych mieszkańców największym problemem w gminie Izbica Kujawska jest bezrobocie, które pociąga za sobą pozostałe problemy: nadużywanie alkoholu i narkotyków, kryzys rodziny, zachowania przemocowe). Następnie dokonano wyboru problemów, których rozwiązanie będzie celami programu. Kryterium wyboru problemów stanowiły: panująca moda na środki aktywne, a także niska świadomość społeczna na temat skutków wynikłych z zażywania środków psychoaktywnych.

Sformułowane na 2020 rok cele są wynikiem procesu identyfikacji problemów oraz opartej na kryteriach decyzji – rozwiązanie niektórych z nich będzie celem programu przeciwdziałania narkomanii.

Cel główny/ogólny na 2020 rok: *zmniejszenie ilości osób używających środki psychoaktywne.*

Cele szczegółowe/operacyjne na 2020 rok:

1. Zwiększenie świadomości miejscowej społeczności na temat zagrożeń, wynikłych z używania środków psychoaktywnych.
2. Pomoc psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występuje problem narkotykowy.

Rozdział IV. UWAGI KOŃCOWE

Jednostką realizującą Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2020 rok jest Urząd Miejski w Izbicy Kujawskiej. Kierownik jednostki – Burmistrz Izbicy Kujawskiej wskazał pełnomocnika burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych w osobie Przemysława Nowickiego do realizacji niniejszego programu. Pełnomocnik współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2020 rok należą:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej (i rehabilitacyjnej) dla uzależnionych od narkotyków i ich rodzin;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem środków psychoaktywnych pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów wynikających z używania środków psychoaktywnych;
5. Monitorowanie problemów narkotykowych w gminie oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych i naprawczych).

Wycofanie się młodzieży z zachowań ryzykownych, a co za tym idzie, spadek ilościowy i jakościowy wskaźników demoralizacji i niedostosowania, a także redukcja problemów związanych z używaniem narkotyków, bardziej jak się wydaje w aspekcie emocjonalnym, te elementy profilaktyki, winny być wzięte pod uwagę przy realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w 2020 roku.

Załącznik do Gminnego
Programu Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Izbica Kujawska na 2020 rok

PRELIMINARZ WYDATKÓW 2020

85153 Par.	Nazwa par.	Kwota
4210	Zakup materiałów i wyposażenia – Materiały i wyposażenie	300,00 zł
4300	Zakup usług pozostałych – Usługi materialne i niematerialne	300,00 zł
Razem:		600,00 zł

Przewodniczący Rady

Marek Śledziński

Uzasadnienie do Uchwały XVII/133/2019
Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej
z dnia 30 grudnia 2019 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2020 rok stanowi podstawę do praktycznej realizacji zadań Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustawa powyższa w art. 10 ust.1 wyraźnie formułuje, że przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Program został stworzony w oparciu o Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych z 2015 roku i Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, przyjętą w formie uchwały przez Radę Miejską w 2017 roku.

Projekt programu omówiono na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy Kujawskiej. W posiedzeniu brał udział koordynator gminnych programów ds. uzależnień/pełnomocnik burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Sformułowane na 2020 rok cele są wynikiem procesu identyfikacji problemów. Cel główny/ogólny na 2020 rok, to zmniejszenie ilości osób używających środki psychoaktywne, natomiast celami szczegółowymi/operacyjnymi na 2020 rok są: zwiększenie świadomości miejscowej społeczności na temat zagrożeń, wynikłych z używania środków psychoaktywnych oraz pomoc psychospołeczna i prawna rodzinom, w których występuje problem narkotykowy.

Dlatego też podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia programu przeciwdziałania narkomanii na 2020 rok jest zasadne.

Przewodniczący Rady

Marek Sledziński